

Expunere de motive

Prezentul proiect de lege are drept obiectiv fundamental reorganizarea Agenției Naționale de Presă - ROMPRES sub denumirea Agenția Națională de Presă - ROMPRES, instituție autonomă de interes strategic național și independentă editorial. ROMPRES este destinată să asigure, împreună cu Radioul și Televiziunea Publică, potrivit art. 30 și art. 31 din Constituția României, înfăptuirea dreptului la libera exprimare, precum și libera circulație a informației, atribute indispensabile ale unei societăți pluralist-democratice.

Agenția Națională de Presă - ROMPRES culege din țară și din străinătate și difuzează în țară și peste hotare informații publice, obiective și echidistante politic, constituindu-se astfel într-un instrument de bază al statului democratic, prin facilitarea dialogului societății românești cu ea însăși și al dialogului ei cu lumea.

Prin patrimoniul scris și foto moștenit de la predecesoarele sale, RDOR și AGERPRES, ROMPRES păstrează și îmbogățește în continuare arhiva de presă, care începe cu al doilea război mondial și arhiva națională foto ale cărei începuturi datează din 1928.

Agenția Națională de Presă - ROMPRES asigură un flux larg de informații publice, cu promptitudine, în timp real, direct de la surse, preluate cu prioritate de la autoritățile și instituțiile publice.

Promovarea acestui proiect de lege este determinată de următoarele considerente:

1. Culegerea, redactarea și transmiterea știrilor constituie o activitate de care nu se poate lipsi azi nici o țară, mai ales în această perioadă când mass-media influențează direct viața statelor sub toate aspectele.
2. În lume, agențiile de știri sunt naționale și private; dacă agențiile private pot promova interese particulare sau de grup, cele naționale trebuie să difuzeze, cu titlu oficial, informațiile provenite de la autoritățile și instituțiile publice.
3. Toate statele moderne au o agenție națională, pe lângă agențiile private existente în condițiile libertății presei.

În contextul internațional de libertate a presei, de promovare a dreptului de informare al cetățeanului și a independenței presei față de oricare interese de grup (inclusiv cele politice) se pune problema promovării unei legi care să armonizeze următoarele principii:

- a) independența editorială și autonomia agenției naționale de presă, față de orice grup de interese, îndeosebi față de cele politice.
- b) necesitatea existenței unei agenții naționale de presă care să promoveze interesele statului român și imaginea sa, cu corectitudine și promptitudine.
- c) necesitatea creării unui statut flexibil de organizare a agenției naționale de presă, corelat cu specificul activității sale, integrat în industria informației, ca un organism care corectează, procesează și difuzează informații; specificul acestui organism este complet diferit de al celorlalte instituții publice care au rol de autorități de reglementare și gestionare.

Față de cele de mai sus, prezentul proiect de lege propune:

1. Agenția Națională de Presă - ROMPRES să treacă din subordinea Guvernului României, respectiv a Ministerului Informațiilor Publice (conform OG 13/2001), sub controlul Parlamentului României.

Prin această schimbare legea propusă se încadrează în standardele Uniunii Europene privind libertatea presei și independența editorială a agențiilor de presă.

2. Să se instituie o nouă formă de finanțare a ROMPRES, prin care o parte importantă a funcționării normale a Agenției să fie asigurată din difuzarea producției ROMPRES către autoritățile și instituțiile publice ale statului român și către comunitățile românești din străinătate, precum și către principalele organisme internaționale de interes pentru România. Aceste servicii se vor face în baza unei convenții încheiate cu Parlamentul României.

De asemenea, ROMPRES trebuie să presteze servicii de difuzare a informațiilor publice către oricare alți beneficiari pe bază de contract comercial, în competiție cu alți furnizori de informație.

În acest fel Agenția nu depinde numai de bugetul de stat ceea ce îi va permite o flexibilitate specifică necesară în industria informațiilor.

Proiectul de lege este rezultatul consultării specialiștilor din cadrul ROMPRES precum și a celor din afara acestei instituții, se bazează pe experiența și practica legislativă a altor țări și ține seama de necesitățile și condițiile României de astăzi.

Propunerile de mai sus au în vedere ca Agenția Națională de Presă - ROMPRES să constituie un organism de specialitate autonom în raport cu structurile politice, independent editorial și care să promoveze interesele și imaginea statului român în țară și în străinătate.

Inițiator

Deputat Mona Musca

Membru al Comisiei Cultură, Arte și Mijloace de informare în masă

Consultant tehnic:

Eugen Vasiliu

Director General Adjunct al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor